

KAPITOLA DRUHÁ

Vonku sa nadýchol chladného večerného vzduchu, napravil si ovos na pleci, aby sa mu lepšie niesol a vykročil. Spravil chybu, nepočkal, kým si jeho oči zvyknú na prítomie, a vrazil do bicykla opretého o stoh naukladaného dreva hneď vedľa chodníka. S rachotom cezeň padol na všetky štyri a vrece sa mu zošmyklo na hlavu.

Potichu zahromžil a pokúsil sa vstať, pravá noha sa mu však šmykla na blate a tentokrát zostal ležať na bruchu. Zafučal, striasol obilie z hlavy, vyplul kúsok hliny, ktorá sa mu dostala do úst, a pomaly, zapierajúc sa ľavou rukou o drevo, vstal. V prvom návale zlosti chcel bicykel chytiť a zahodiť čo najďalej. Potom si uvedomil, že patrí Gáborovi, a od svojho úmyslu upustil. Dnes ho už hádam vytrestal dosť a nebude si predsa vybiť hnev na dopravnom prostriedku.

Bicykel bol tu hore azda jediný svojho druhu. Dole v Čadci sa ich našlo dosť. Nejednen robotník, ktorý pracoval na Ostravsku, mal taký doma, aby sa rýchlejšie dostal na vlak. Tu v kopcoch bol podľa Mikulášovho názoru príliš nepraktický. Gábora na ňom často vídaval fujazdiť po ceste do Krásna a potom poobede celého spoteného lopotiť sa povedľa bicykla hore medzami. *Radšej sa spoľahnúť na svoje nohy, ako potom terigať dohora takú haraburdu!* hovoril si. Aj tak sa rozhodol, že ho aspoň preloží niekam, kde nebude tak zavádzať.

Chytil ho za riadidlá a potlačil dozadu povedľa vchodu do krčmy. Vedel, že sa tam nachádza stodola o dosť väčšia než obývaná hlavná budova. Oprie bicykel tam a bude pokoj!

Prekvapený, ako ľahko stroj ide, bol raz-dva na priestranstve pred stodolou. Aj tento nepravdivý obdĺžnik posiaty trávou bol dookola lemovaný naukladanou smrekovou metrovicou. Priblížil sa k mohutným vrátam a zazdalo sa mu, že počuje zaffkanie.

Zastal.

Bol si istý, že stará Vršanová koňa nemá. Chovala iba jednu kravu kvôli čerstvému mlieku a sliepky kvôli vajciam, ale zdroje jej príjmu pochádzali z prevádzky hostinca a povrávalo sa, že má aj schválený vdovský príspevok. Do mesta nechodila, o všetko zásobovanie sa staral Gábor. Ten robil veľký nákup raz mesačne a na dovoz všakovakého tovaru využíval služby gazdu Petreka, ktorý so svojimi tromi koňmi oral, zväžal aj ťahal drevo.

Snažil sa napnúť uši, ale počul už len tlmený smiech a vravu z krčmy, ktorú mal teraz po svojej ľavej strane. Opatrne oprel bicykel o kopy dreva a takmer po špičkách sa zakrádal k dverám do stodoly. Nebol si istý, či sa mu to iba nezdá, ale dal by tri prsty do ohňa za to, že škárou medzi doskami videl preblysnúť svetlo. Iba na kratučký okamih, potom zhaslo, akoby niekto sfúkol sviečku. Pristúpil až k dverám a jedno oko prílepil k medzere v doskách.

Nezazrel nič.

Nech sa snažil, ako chcel, videl len hustú, nepreniknuteľnú tmú. Odtiahol hlavu a skusmo dlaňou zatlačil. Vráta zavŕzgali, ale pohli sa iba o pár centimetrov. Potom narazili na odpor. Zvnútra boli zrejme blokové závorou.

Mal by som sa poriadne vyspať, už vidím samé bludy, napadlo mu a vybral sa radšej preč. Zodvihol vreco ovsu, opäť si ho vyhodil na plecia, spravil zopár skúšobných krokov, napravil ho a dal sa stúpať po blatistom chodníku dohora.

Spoza mrakov sem-tam vykukol mesiac dorastajúci do splnu a robil mu spoločnosť. Vietor občas zafúkal, síce slabo, ale už v ňom bolo cítiť studený dych prichádzajúcej zimy. Kráčal sústredene, každý krok mal premyslený. Nechcel si na kameni či medzi koreňmi vyvrtnúť členok. Kým by sa tu v samote medzi lesmi dovolal pomoci, mohol do rána pokojne aj zamrznúť.

Cesta sa v tomto mieste mierne točila vpravo, prechádzala riedkym bukovým lesom a začala stúpať. Bol to posledný a zároveň najťažší úsek, po ktorom už nasledovala iba rovina až k jeho rodnému domu. Odhodlane pridol do kroku a už sa videl zababušený pod hrubou perinou, keď z ničoho nič zakopol. Hodilo ho dopredu a aby udržal rovnováhu, musel vrece zhodiť na zem.

„Šľak aby to trafil!“ zaklial a snažil sa v lesnej temnote identifikovať prekážku, ktorá sa mu zamotala pod nohy. Priamo v strede cesty ležal nehybný predmet neurčitého tvaru.

Zohol sa a rukou nahmatol ľudskú nohu.

„Preboha!“ vydýchol a s rastúcimi obavami zistil, že na tvrdej hline skutočne leží telo.

So skúsenosťou profesionála, ktorú nadobudol v rakúsko-uhorskom vojsku, našiel krk a dvomi prstami skúšal zachytiť tep.

Nič.

Ten človek bol jednoznačne mŕtvý.

Mesiac v snahe pomôcť vyliezol spoza hradby mračien a na chvíľu osvetlil desivú scenériu uprostred Vojtovských vrchov. Mikuláš Čabaj s hrôzou pozeral do meravej tváre asi pätnástročného chlapca, ktorému na ľavom spánku zívala obrovská, krvou zaliata diera.

KAPITOLA TRETIA

Herci sa ešte raz uklonili držiac sa za ruky a za búrlivého potlesku zmizli za oponou. Salón hotela Reich bol plný na prasknutie, väčšina obecnstva stála na nohách a tleskala s neskrývaným nadšením.

Četník Johan Fric zostal sedieť a znudene zazíval. Neznášal akýkoľvek druh umenia, ale Mária trvala celé dva týždne na svojom a nedala sa odbiť. V Čadci vznikol divadelný súbor, ktorý dnes odohral svoje prvé predstavenie s názvom Hriešnica. Bola to veľká udalosť, ktorú si nenechala ujsť takmer žiadna významnejšia osobnosť v tejto pohraničnej obci. Kúsok pod sebou videl starostu Viliama Janotu, vedľa ktorého neúnavne tleskal člen obecnej rady a znalec okresného súdu Rudolf Matter spolu s vedúcim banky Lipscherom. Úplne dole pod pódium dokonca sedel so širokým úsmevom farár Štefan Stolárik.

Mal strašnú chuť na cigaretu, ale tu vnútri fajčiť nemohol. Rukou automaticky zašiel do vrečka na vychádzkovej rovnošate, kde mal tabatierku, no vzápätí ju zodvihol na úroveň nosa a prstom s ukazovákom si pohladil husté fúzy. Už aby bol vonku!

Opona sa opäť zodvihla a herci absolvovali záverečnú klaňačku ešte raz. Mária vedľa neho zvyškla od radosti a takto zboku s úsmevom od ucha k uchu sa mu zdala ešte rozkošnejšia, ako keď ju pred vyše mesiacom spoznal. Spokojne sa usmial aj on. Dúfal, že dnes sa to už konečne podarí. Vydržal síce celú hodinu a pol sledovať predstavenie, ktorému